

“Ну що б, здавалося слова...
Слова та голос – більш нічого.
А серце б’ється – ожива,
Як їх почує!..”

Т. Шевченко

Юні серця

Християнсько-патріотичне видання Буцацького колегіуму ім. св. Йосафата. № 1 (5) 19. 04. 2002 р. Б.

Слава Ісусу Христу!

Дорогі читачі! Після невеличкої перерви ми знову продовжуємо видавати християнсько-патріотичну газету “Юні серця”. Тому залишайтеся з нами. Незабаром Ви зрозумієте, що наша газета стала ще цікавішою, а її творці зібралися із оригінальними думками. Тож візьміть її з любов’ю у свої руки і вдумайтесь у чарівні слова. “Юні серця” допоможуть вам краще пізнати світ і полюбити його.

Вже почався піст – подвиг душі і тіла. Кожен із нас повинен пильно прислухатися до свого сумління. Що воно каже нам? Звичайно, більше часу проводити в молитві і роздумах. Згадаймо, як Ісус Христос ішов на Голгофу. Він дбав за всіх нас, прагнув, щоб ми були добрими і щирими. Гріх – це великий тягар. Він негативно впливає на наші почуття, реорганізовує вразливі душевні струни. Спішімо до церкви, зносимо свої руки до Небесного Творця, і тоді будемо справжніми християнами в широкому розумінні цього слова. Дорогі читачі! Просимо Вас не звертати уваги на сучасний жорстокий світ, який прагне “з’їсти” Ваші вразливі юні серця. І тільки молитва покликана охороняти наше духовне ество від негараздів і злякисних життєвих вірусів. Просимо Вас залишатися з “Юними серцями”, які прагнуть подарувати вам справжній еліксир щастя.

Отож, сьогодні ми завітали до вас на чотирьох сторінках. Бажаємо успіху в подорожі по нашій газеті.

Редакція

Сльози у срібній
землі (спогади
Й. Мацолі про
смерть Преосв.
владика
Теодора Ромжі).

Тридцять три
дні ми спали на
бетоні за
легалізацію Греко-
католицької
церкви...

Якщо маєш
вільну хвилинку,
то поглянь на
останню
сторінку.

«Під твою милість привітаємо, Богородице Діво...»

Благовіщення Пресвятої Богородиці (25 березня / 7 квітня). Велике дванадцяте свято, в основі якого – повідомлення архангела Гавриїла Діві Марії “благої вісті” (звідси і “Благовіщення”) про народження у неї божественного немовляти, спасителя роду людського. Про саму подію розповідається лише в Євангелії від Луки, але дуже докладно, що відповідає її важливості.

Дату Благовіщення встановили, відрахувавши 9 місяців назад від Різдва Христового. Крім того, Святі Отці Церкви пояснюють це свято ще й тим, що Бог сотворив чоловіка в день 25 березня. Крайні строки, з якими збігається Благовіщення, – четверть третього тижня Великого посту та середа Пасхального тижня (за старим стилем). Відповідно значенню цього дня церковне святкування Благовіщення не відміняється, навіть якщо свято припадає на Пасху; а піст заради нього послаблюється. У залежності від часу свято може тривати три або один день. В Назареті, на тому місці, де архангел Гавриїл благовістив Діву Марію, побудований храм в пам’ять Благовіщення Богородиці.

Святі Отці – Анатолій Константинопольський (V ст.), Андрій Єрусалимський (VII ст.), св. Дамаскин (VIII ст.), Феофан (IX ст.) та інші – створили чимало хвалебних пісень на честь Благовіщення Богородиці, якими нині Церква прославляє цю подію.

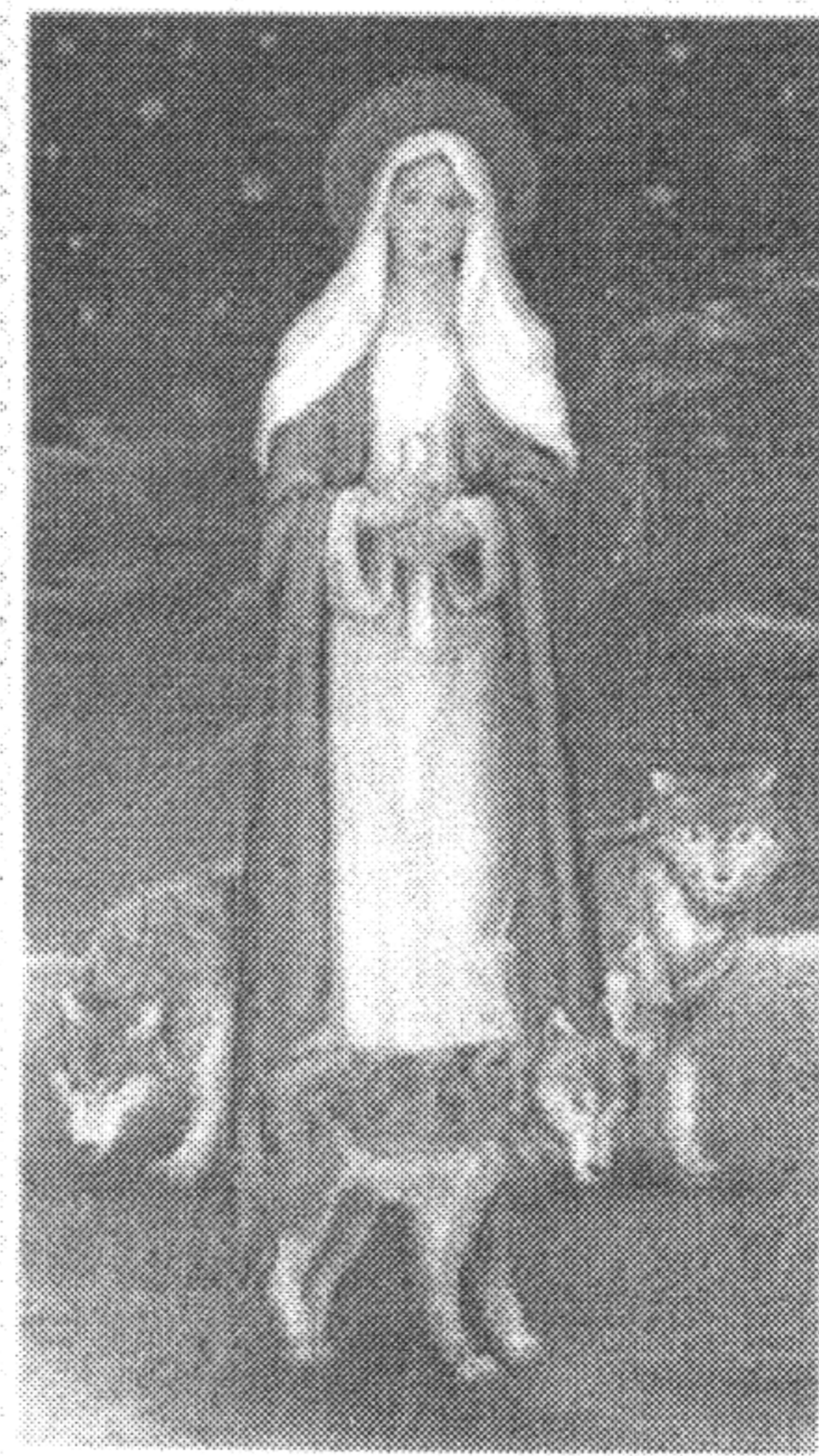
За давнім народним віруванням, від Введення до Благовіщення не можна порати землі, бо “земля відпочиває і сили набирається”, а від Благовіщення можна працювати біля неї, тому що в цей день сам Бог благословляє зем-

лю, відкриває її для сівби. Звідси одержав свій початок звичай напередодні цього свята або в цей день висвячувати насіння. Ще в минулому столітті селяни вірили, що доля врожаю набагато залежить і від допомоги Богородиці, до якої треба звертатися в день Благовіщення зі словами молитви.

Про особливу важливість цього церковного свята свідчать народні повір’я: “На Благовіщення та Пасху грішників у пеклі не мучать”, “Як Благовіщення проведеш, так і весь рік”, “На Благовіщення птиця гнізда не в’є, дівка коси не плете”. У цей день здавна існував звичай випускати на волю пташок, щоб “вільно співали, Бога прославляли та просили щастя-удачі тому, хто їх випустив”. Господар виводить на двір, на сонце, також всіх тварин, навіть пса та kota виганяє на подвір’я – “щоб чули весну і самі про себе дбали”.

Благовіщення – одне із найбільших свят у році. В цей день людям дозволяється споживати м’ясо і молочні вироби. Дівчата разом із хлопцями вирушають до лісу, щоб знайти там свинячий шавник, рослину, яка оберігає людей від нещастя, дарує родинам тепло і приносить у хату добробут.

Із святом Благовіщення пов’язано багато народних прикмет. І ми сьогодні повинні знати їх, дбати про народні звичаї, бо без них в наших серцях не буде панувати українська ментальність.

Добрий пастир

Сльози у срібній землі або смерть Преосвященного владика Теодора Ромжі

(подаємо мовою оригіналу)

Коли москалі зайняли Закарпаття, там у Мукачівській Єпархії було 461.000 вірних; 281 парохій, 354 священників, 85 питомців, 459 церков і каплиць, 31 виховних інститутів з 2360 вихованками, 8 монастирів і 85 ченців і черниць. Болючим ударом для Єпархії була смерть Преосв. владика Стойки, що помер 31.05.1943 р. Його місце зайняв Апостольський Адміністратор Преосв. Дудаш і хоч як дуже він старався піддержати духовний рівень своїх вірних, то все йшло до щораз гіршого, а край ступенево перевалювався у війну.

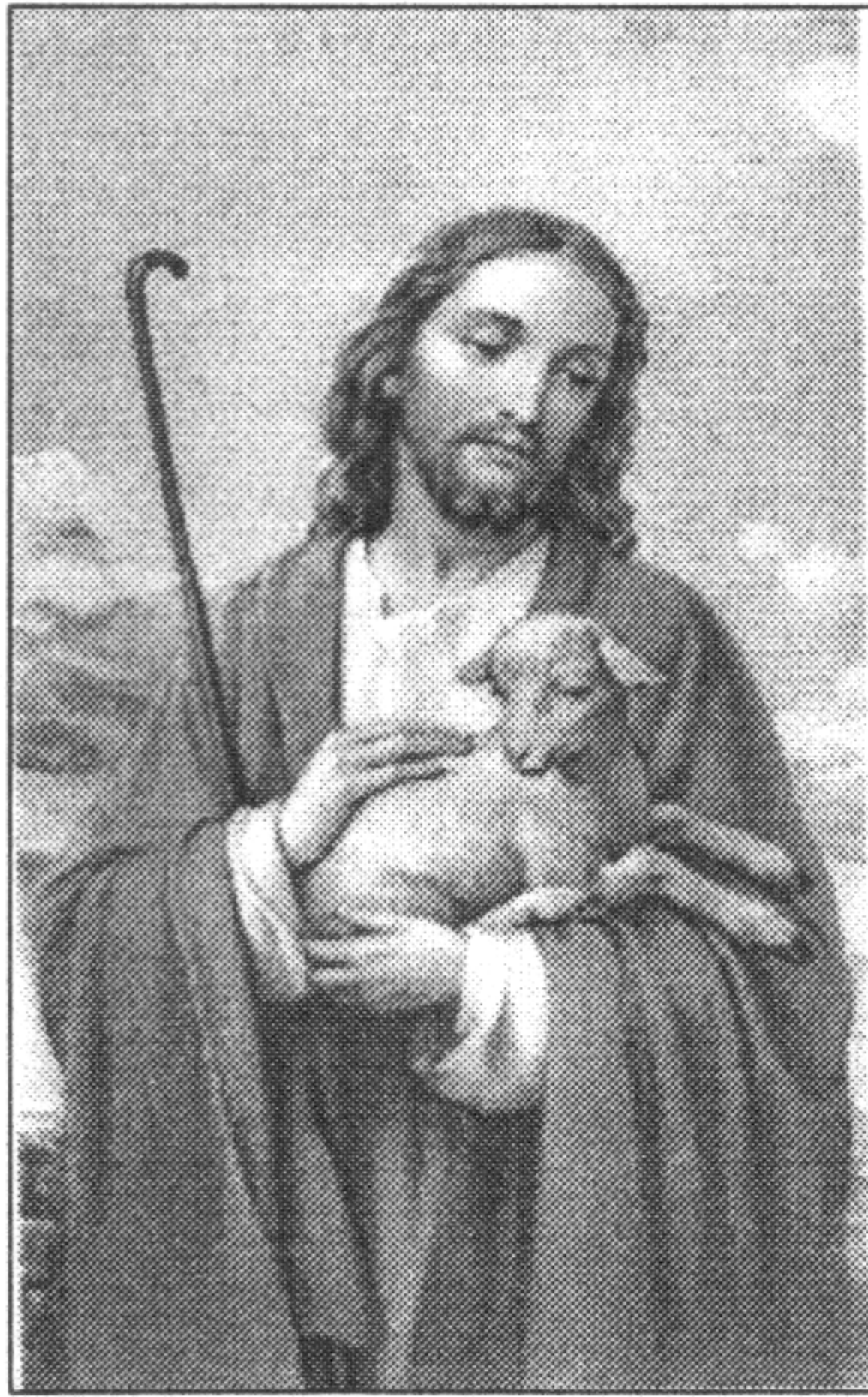
Дня 24 вересня 1944 висвячено Апост. Адміністратора Преосв. Теодора Георгія Ромжу, що зараз же прийняв управу Єпархії у таких трудних обставинах. Коли зближалися червоні війська німці зарядили були виселення. Преосв. Ромжа вставився за своїм стадом і німці наказ відкликали. Дня 27 жовтня 1944 р. москалі без ніякого спротиву ввійшли до столиці Закарпаття й резиденції Єпископа, Ужгороду. Так зараз усі церковні заведення за винятком сиротинця в Хусті, перемінили на військові лікарні, а пізніше й зовсім їх скасували. Спочатку ніяк не виступали проти Церкви, навпаки – сам начальний командант військ у кілька днів по окупації особисто відвідав Преосвященного і запевнив його про свободу української Церкви та навіть запросив на святкування роковин революції, що мали відбутися 6 листопада 1944 року. Преосв. Ромжа мусів прийняти запрошення, щоб так із подвійного лиха вибрати менше. У своїй промові Владика дякував Богу, що війна проминула без великих жертв, закликав народ із радістю вітати освободителів й гаряче поручав, щоб усі ревно молилися за так довго очікуваний мир. За кілька днів появилася ця промова в газетах, але її зміст так був змінений, що Преосвященний аж запротестував. На це йому відповіли, що помістили промову в такому змісті, в якому вона мала бути виголошена, коли б Преосвященний був виконав дані йому інструкції.

В листопаді 1944 року нез'єдинені стали по стороні москалів і почали збирати католицькі з'єдинені церкви. З парохій, в яких вони переважали, повиганяли священників із родинами, а деяких навіть ув'язнили. Коли 26 листопада проголосили незалежність Підкарпатської України, так зараз і пропали найменші ознаки свободи: партії всі розв'язано, а за те тайна поліція почала виконувати свою працю. Дня 11 січня 1945 року Преосв. Ромжа звернувся до цивільної влади. Щоб якимось погодитись та оборонити оскаржене духовенство. Виглядало, що справа поліпшилася, а по правді цілком заломилася. Тоді Преосв. Ромжа рішив відтепер рішуче боронити й боротьбою здобувати кожне не визнане церковне право, відбирати загарбані церкви. Освободжувати з в'язниць священників. Візочком переїздив парохію за парохією, щоб відвідувати. Підбадьорювати і повчати священників, бо письмом уже не міг цього робити, і всюди потішав теж своїх вірних.

Костельникових брошурок, однак вони не робили аж стільки лиха як там. До 11 липня 1947 року ні один священник не перейшов на православ'я, а вірні мусили нераз багато кілометрів іти до найближчої церкви, щоби вислухати Службу Божу та прийняти Найсвятіші Тайни.

Безстрашний Пастер був перешкодою безбожникам. Ця вибрана душа, Преосв. Ромжа, завжди повторяв: "Над нами завжди чуває Боже Провидіння, а коли терпимо за святу віру, то дякуємо, бо – це приготування до мучеництва". І скоро Преосвященного Владика не стало між живими. Ось як описує його смерть одна особа, що їй можна цілковито вірити: "Пошана, яку заслужив собі наш Єпископ, вимагає, щоб подати до відома всім, якої смерті удостоївся наш Владика".

Дня 27 жовтня 1947 року Владика вертався в товаристві двох священників і двох богословів з села Лавки, де попереднього дня посвятив був церкву. Між селами Черевці й Іванівці велике військове вантажне авто навмисне наїхало на повіз Преосвященного, щоб так позбутись ненависного противника, а відтак проголосити, що Преосв. Владика впав жертвою катастрофи. Та Боже Провидіння інакше зарядило: хоч у катастрофі розтровошено віз на кусні, Єпископові нічого поважнішого не сталося. Перед самою катастрофою Преосвященний проказував вервицю. Не досягнувши свого заміру в цей спосіб, вороги взяли до іншого: залізною

штабою вдарили Преосвященного по голові і самі спокійнісінько поїхали собі далше. Дорогих наших мучеників забрано до мукачівської лікарниці. Там по провірені побачили, що Преосвященному щока була вломана в двох місцях, зуби майже всі вибиті і по цілому тілі багато менших ран. Усі співтовариші подорожі скоро поверталися до здоров'я, одному тільки Преосвященному зближався кінець. Тут годі описати ті страшні болі, що їх він витерпів, як теж, яка надзвичайна була в нього терпелівість. Про це історія оголосить усьому світові. Перебув він у лікарниці цілий тиждень і за цей час усі, хто його бачив, могли його подивляти й наслідувати.

На жаль, скорою ходою прийшла Голгофа нашої Церкви. Від 29 жовтня призначено нову санітарку до лікарниці, і то спеціально до того відділу, де лежав Преосв. Ромжа. Сестер усіх відпустили зі служби. Поки прийшла ця зміна, Єпископ почувався щораз краще. Не міг ще їсти, але його годували руркою. Останнього ранку у своєму житті ще висповідався, та не зміг прийняти Найсвятіших Тайн. Тому сказав принести Пресвяту Євхаристію і гарячим серцем адорував Всемогутнього та проливав гарячі сльози. З великою трудністю вимовив ще декілька слів, завзиваючи всіх до витривання у вірі та молитві. Помер у год. 0:30 вночі на 1 листопада 1947 року. Кілька годин перед тим його отруїла, правдоподібно газом, ота нова служниця у співпраці з директором лікарниці, жидом, що то був усунув на той час всіх сестер від обслуги в лікарні. І в страшній хвилині смерті на лиці Мученика віддзеркалювався глибокий спокій душі. Словами не міг говорити, але за те все в ньому промовляло: і очі, і усміх. Велике число вірних приходило зложити останній поклін своєму пастиреві, цілували в останнє ту руку, що їх благословила, дотикалась його тіла малими девеціоналіями, наче б хотіли їх освятити. В таких тяжких часах ми полишилися сиротами, та ми певні, що маємо Великого Заступника в небі.

І так у місяці лютому розпочате діло нищення Єпархії у квітні вже було довершено. З цим Церква ще раз змушена скриватись у катакомбах.

Мосун Майоли

"Тридцять три дні ми спали на бетоні за легалізацію Української Греко-католицької Церкви"

Сестра Дмитрія, Стефанія, Моніка, Ольга провели в Москві 5 днів, а я і сестра Люба — 33 дні. Нашим духовними провідниками в цей час були о. Володимир зі Львова й о. Мирон із Дубна. Нам зовсім не було соромно стояти в габітах. Пригадую, що одного разу до мене підійшла жінка з хлопчиком, котрий ходив до другого класу. Його запитали, чого він тут стоїть, а хлопчина відповів, що вимагає легалізації УГКЦ. Під час голодівки було дуже багато міліціонерів. Люди стояли з плакатами і співали церковні пісні. Можливо, декому важко повірити, що 33 дні ми спали на бетоні, проте це була правда. Після закінчення голодівки нас відпустили додому. Але ще багато років я буду згадувати Москву і Арбат".

с. Татіяна Теофілія Войтович, ЗСПР

Книга вчить

Християнські покликання

Увесь широкий світ – святиня Божа, і в ній кожне сотворіння прославляє Небесного Творця. У цьому прославленні з'єднуються всі планети Всесвіту від піщинки до високих гір, від краплинки води до безмежного моря, всі зорі на небозводі.

Однак Всемогутньому Богові не вистачає прославлення німою природою. Він прагне цього і від живих розумних істот. Тому сотворив чоловіка на свій образ і подобу, поставив його володарем над своїми сотворіннями, щоб віддавав честь Всевишньому Богу. І це якраз перше завдання, задля якого Господь покликав свої сотворіння до життя у різних видах – віддання честі й слави Богові на землі. Господь послав на світ свого Єдинородного Сина, щоб навчив людей цінувати своє покликання. Бо ж казав Ісус: "Я прийшов на світ, щоб чинити волю не мою, а мого Небесного Отця". І до сьогодні Христос, укритий у Пресвятій Євхаристії, прославляє свого Небесного Отця [...].

У самому покликанні до життя найважливішим завданням кожного є особисто віддати честь своєму Небесному Творцеві. І Господь буде нас питати в кінці нашого життя, яку славу ми принесли Богові. Коли ж земне життя минає в недбалстві щодо християнських обов'язків, то яку славу така людина принесе Богові? Яка з того користь для безсмертної душі? І навпаки, великою буде радість тих, що на землі щоденно прославляли Бога!

Отож, можна збагнути, що це перше покликання є коренем усіх інших покликань. Глибоке усвідомлення цього бачимо на прикладі чеснотливої княгині з Польщі Марії Лещинської, коли її заручили з французьким королем Луїзом XV. Кілька днів перед шлюбом запитала бабусю Марію, що вона думає про таку велику честь: вийти заміж за славного короля? Княгиня відповіла: "Моя дорога бабусю, вже вісім днів я про це думаю: зможу бути дуже щасливою лише тоді, коли заміню корону знатного володаря Франції на небесну корону царя Ісуса".

Покликана до життя молодь може вибирати або монаше, або подружнє життя, аби тільки воно було на правду християнське. Друге християнське покликання полягає в тому, щоб жити в Божій ласці. Спаситель наш Ісус Христос сказав: "Я – виноградина, ви – гілки. Хто перебуває в Мені, а Я в ньому, плід приносить щедро. Без Мене ж ви нічого чинити не можете" (Йо. 15. 5 – 6). Не кожна гілка приносить однаковий плід. Одна – більший, а друга – менший, хоча всі є на тій самій основі. Усі намагаються видати добрі та здорові плоди, бо ласка ж Божа дана для всіх. Бог вимагає від нас розвивати і помножувати таланти, які ми від Нього отримали. Хто отримав тільки один, то бодай хоч його збільшить ще на один [...].

Отож, дуже важливо не забувати про друге покликання – бути в злуці з Господом: чи в радості, чи у терпінні, незалежно, до якого стану ми вступили б.

(Далі буде)

*З книги о. Жерардо Пірес де Совза, МВЗ
"Вибір майбутнього".*

"П"ригадую, що наприкінці 80-их років президентом СРСР був Михайло Горбачов. Він сконструював план перебудови господарства. Саме в цей час по-жвавилось релігійне життя в Україні. Тому в 1989 р. Преосвященний владика Павло Василик організував групи людей, які повинні були їхати в Москву з вимогою легалізації УГКЦ. Наприкінці квітня 1989 р. на московській вулиці Арбат почалася голодівка. Головним її керівником був Степан Хмара. Групи людей постійно змінювались. Одні стояли три дні, інші – шість, а деякі – понад місяць. Брала участь в голодівці й греко-католицькі священники, які правили Службу Божу і Молебень, співали церковні пісні. І от одного липневого дня ми, сестри Згромадження Пресвятої Родини з міста Чорткова, мусили їхати в Москву. Нам було відомо, що на Арбаті голодівка дуже часто закінчувалась бійкою. Проте за рідну Церкву ми ладні були заплатити ціною власного життя.

Піраміда спілкування

Спасибі.
Бувайте.
Ще б пак.
Загалом...
Даруйте...
Скажімо...
До зустрічі!
Прощайте...
Бажаю успіху.
Не соромтесь.
Будьте здорові!
Так би мовити...
Хай вам щастить.
Дозвольте пройти.
Заходьте будь-ласка.
Наперед вам вдячний.
Почувайтесь як вдома.
Хай здійсняться ваші мрії.
Яка приємна несподіванка.

✦ Мудрість віків ✦

Господи, ти створив нас для Себе, тому неспокійне наше серце, доки не спочине в Тобі.

Св. Августин

Твоєю думкою хай буде Марія, твоїм притулком нехай буде Марія.

Св. Бернард

Якби ти знала, Бенігно, яку славу приносить мені та душа, що живе безперестанку в найглибшій покорі.

З об'явлень св. Бенігні

Море має свої береги і межі, а милосердя Боже – безмежне.

Св. Іван Золотоустий

У світі цікавого

Звичай обманювати всіх першого квітня існує як у Європі, так і в Азії. Початок цього звичаю губиться в сутінках давнини.

Індійці напередодні весняного рівнодення святкують якраз день народження богині Сіти (або бога Шіви), так званий "Голак". В цей час вони влаштовували сценічні вистави, а в них обманювали одне одного. Обманюючи, вони вірили, що умиряють своє божество.

У стародавніх *Жидів* джерелом цього звичаю була нібито облудна розмова, що поширилася в Іудеї після воскресіння Христа. Це звучало так: "Христос Воскрес!" – казав один, а інший відповідав: "Перше квітня!", що означало – "неправда".

Один із *Римських* філософів вважав, що традиція обманювати в цей день походить від свята на честь божества сміху. Воно відбувалося навесні, коли дні ставали довшими.

Ірландці кажуть, що у них цей звичай введений самими богами. Подібний звичай дуже поширений у *Данії, Швеції, Норвегії*.

В *Англії* перше квітня – це день усіх блазнів. Кого в цей день одурять, той називається квітневим блазнем.

У *Шотландії* першоквітневий обман називається "гонити шуліку".

У *Французів* обман у цей день називається "квітневою рибою", через те, що в цей день утік із в'язниці Людовік XIII. Він перевдягнувся селянином і переплив річку, як риба. Але таке пояснення є сумнівним, бо звичай обманювати – значно старший, ніж перша половина VII століття, коли жив Людовік XIII.

У *Німців* існує звичай посилати в цей день хлопця до сусідів, щоб він побачив або попрохав те, чого не можна ані побачити, ані попросити. Наприклад: голос якогось птаха або голос із річки.

В назві цього свята у *Чехів, Словаків, Польків і Литовців* є вказівка на римське походження звичаю. Це дає підставу думати, що звичай обманювати на перше квітня прийшов до Європи з Риму разом із назвою місяця – "апріль". Більшість дослідників вважають ймовірним дохристиянське його походження.

На *островах Зеленого Мису* першого квітня люди варять суп з риб'ячих очей, який, за стародавнім повір'ям, оберігає від нещастя.

В *Україні* ж, зокрема, серед сільського населення цей звичай був зовсім невідомий. Вважається, що до наших міст його принесли німці не раніше XVII століття.

Везнайко

Голоє душі

О Хресте святий! Ти прийняв нас в обійми
Ще перше, ніж змила нас хвиля свята...
Засіяв ти на горах величний, спокійний –
Простяг над Славутою в даль рамена.
І в тіні рамен твоїх ішли ми віками –
І був ти нам силою, щитом, мечем –
І йшов ти, як стовп світляний перед нами –
І в вирі борні ти був нашим кличем.
У тіні твоїй ми родились, зростали,
Мов велет здіймались за тебе у бій...
За знак твій святий ми страждали, конали,
Карались в неволі нелюдській, страшній.
О Хресте! Тепер ми на тобі розп'ялись...
По судах, по тюрмах, по глумі й бичах –
Рамям об рамя ми з тобою обнялись
В кривавім союзі в таборах, снігах...
Та вірю, мій Хресте: по муках, руїні,
Прийде день повстання, день слави й побід.
Засяєш в соборній вільній Україні,
Як скиптр наш державний, славний на весь світ.
Я бачу вже вас: мов нестримна лавина
Борці йдуть у бій в блиску куль і мечів...
О Хресте! В обіймах твоїх Україна
Воскресне з Христом по неволі віків.

О. Я. Жагірний, ЧСВВ

Не забудь, що ти – українець,
І що в тебе вразлива душа.
Твоє серце належить народу,
Твоя сила – це власність народу,
Присвяти йому власне життя.

В тебе буде щасливе майбутнє,
Ти ще матимеш радість в житті,
Лиш веди боротьбу за свободу,
Поверни щастя й долю народу,
Ось що в тебе стоїть на меті.

В. Терен

Криптограма

6	2	14	1	8	20	13	9	13	16	13	3	22
19	13	21	17	1	8	11	18	7	19	13	3	22
4	15	11	9	1	8	4	5	8	20	2	10	13
14	17	7	20	5	—	2	9	15	12	5	8	

- 16, 1, 4, 5 біла усе сіно з'їла.
- Ледачий два рази робить, а скупий два рази 21, 17, 5, 19, 1, 19, 22.
- 14, 17, 7, 20 – усьому голова.
- Завжди швець без чобіт, а тесля без 18, 15, 9, 7, 19.
- Неук кує – 11, 15, 3, 13, 8 псує.

"Юні серця" –

це християнсько-патріотична газета

ЗАСНОВНИК – колектив редакції

ВИДАВЕЦЬ – о. Іван Майкович, ЧСВВ

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР – Віталій Затильний

ТЕХНІЧНИЙ РЕДАКТОР – Іван Кравець

ХУДОЖНИЙ РЕДАКТОР – Володимир Бондарук

КОНСУЛЬТАНТ – о. Яків Яремчук, ЧСВВ.

За точність викладених фактів відповідає автор. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. Використання в будь-якій формі опублікованих у газеті матеріалів – за згодою редакції. Посилання на газету при цьому обов'язкове.

Засновано 3.11.2001 р. Б.

Адреса: 48400, колегіум ім. св. Йосафата,
вул. Міцкевича, 19, м. Бучач, Тернопільська обл.
(03544) 2-15-49.